

Rættast at byggja...

Framhald av síðu 4

sett upp somu linjur, sum teir hava á Bakkafrøst og sjálvandi kundi ein minka verkætlanina niður í 30–40 mill. kr. Hetta er eisini gjørt greitt, men spurningurin er, um ein hevur loyvi yvirfyri samfelagnum bert fyri lótuvinning at fara yvir garðin har hann er lægstur. Slikt er kyniskt móti okkara samfelag, og tað vil eg ikki vera við til. Vit mugu til-

rættaleggja og hugsa uppá longri sikt.

Tað verður tosað um, at vit eru langt framm við at utvikla svartkjaftavinnuna, men spurningurin er, hvat vit i veruleikanum hava utviklað innan svartkjaftaframleiðslu.

Útviklað fyrr

Tann framleiðsla, sum fer fram í dag verður gjørd við eini butterflylinju, og hon er í hvussu so er

15–20 ára gomul. Har er ein skræðlimaskina, sum er líka so gomul, og har er ein japansk farsmaskina, sum eisini er 20 ára gomul. Japonsku verksmiðjutrølararnir, sum fiska Alaskan Pollock, og sum gera farsvøru burtur úr hesum fiski, hava leingi brúkt meinlikar maskinur.

Tað er uppá tíðina, at vit hald auppá við at reypa okkum av at hava utviklað nakað, sum aðrir hava brúkt leingi.

Viðvikjandi prátinum um marknað sigur Tormóður Dahl, har t.d. verður sagt, at vit kunnu

ikki selja meira fars, við eg minna á, hvussu tað gekk í 60-unum, tá vit kundu selja óavmarkað av sild. Tað hevði verið ógjørligt at selt somu nøgdir í dag. Men sjálvandi hevði so marknaðurin tikið seg uppaftur.

Tað er ikki meira enn gott og væl eitt ár síðani, at eitt seminar varð hildið í Læraraskúlahøllini har sagt varð, at vit ongan møguleika høvdu at selja meira enn nøkur fa túsund tons av svartkjaftafarsi. Í dag er einki í vegin fyri at selja margar ferðir tað. So tíðirnar broytast.

Viðari góðsking

— Eitt, sum eg meti vera sera áhugavert, er viðari góðsking av svartkjafti í samarbeiði við m.a. japanesarar. Talan er her um at gera eina heilt nýggja vøru nevnd «crabstick», sum hevur fingið stóra undirtøku í USA hesi seinastu 2–3 árin, og sum enn ikki rættuliga er komin á europeiska marknaðin. Russar eru í ferð við at seta nakrar verksmiðjur upp til hesa framleiðslu, men tað er so til at nokta egnan tørv.

Vit føroyingar kunnu vera teir fyrstu í Europa til at byrja framleiðslu av hesi vøru til útflutnings, men vit skulu skunda okkum, tí eisini norðmenn liggja longu framvið. Tað hava verið samráðingar millum føroyingar og japanesarar um hesa framleiðslu, og ætlanin er nú, at Fiskasølan saman við japanesarum skal royna at marknaðarføra hesa vøru. Tað er so her, at Dyllan kemur inn í myndina.

Av øðrum áhugaverdum nevnið Tormóður Dahl eisini fiskapylsuna, sum Føroya Fiskaskola hevur gjørt. Hon er bæði í út-sjón og smakk meineliki eini vanligari kjøtpylsu.

— Tó meini eg, at vit eiga at halda okkum burt frá at lita hesar pylsur við kunstigum lítevin.

Her er tað so svartkjaftur, sum er brúktur til pylsuna.

Óhóskandi at seta svartkjaftalinjur inn á vanlig flaka-virkir

Uppá fyrirsurning hvat hann heldur um tey so-nevndu blandingsvirkini, sigur Tormóður Dahl, at hann væl skilur, at har virkini ikki fáa nokk av botnfiski til at kunna hvíla í sær sjálvum, ynskja tey at troyta aðrar leiðir.

— Men eg skilji ikki við minum besta vilja, hvussu ein vil fáa pláss til rationella svartkjaftaframleiðslu á hesum virkjum, samstundis sum tey skulu taka imóti botnfiski. Loysnin fyri hesi virki er meiri góðsking og at tey fáa bátar, sum kunnu fiska á djúpari vatni. Nýggju grunnarnir vit hava funnið á 400 til 500 favna dýpi vestanfyrir Mykines til Ryggin tykjast verða sera fiskaríkir.

Tormóður Dahl sigur í hesum sambandi, at tað er ætlanin at seta upp nýggjar svartkjaftalinjur í verandi flakavirki á Skála-fjørðingum. Her er tørvurin á arbeiðsmegi meðan tað í øðrum økjum í landinum eitt nú í Kollafirði, har ætlaða Dylluprojektið skal byggjast, er tørvur á arbeiðsplassum. Haraftrat ber til við slíkum

nýggjum virki at leggja arbeiði væl tilrættis frá byrjan, soleiðis at tað verður gjørligt at fáa eina rationella arbeiðsgongd viðvikjandi góðsking av svartkjafti.

Annars trúgvi eg, at fólk misskilja ella geva sær ikki stundir til at lesa, hvat sonevnda Dylluprojektið i veruleikanum snýr seg um.

Umframt fjølbroytta svartkjaftaframleiðslu fevnir projektið eisini um eina 10.000 tons stóra frystigoymslu. Torvur er á eini slikari eitt nú til at frysta høguslokk tey árin, nogv er til av honum.

Samlaða verkætlanin í Kollafirði er mett til 70 mill. kr. men eingin sigur, at alt hetta skal byggjast í einum. Tað mest skilaga er helst at fara fram í trimum byggistigum. Tað fyrsta byggistigið fer at kosta millum 35 og 40 mill. kr.

Men tað tykist sum okkara fólkavaldi, just tí teir ikki vilja hjálpa kollfirðingum í gongd, koyra seg fastar í fullgiggjaða Dylluprojektinum. Teir siga sum so, at tað verður alt ov dyrt, istaðin fyri — um vilji var til steðar — at siga, «lat okkum koma í gongd skjótast gjørligt við einum 1. byggistigi, ið kostar millum 30 og 40 mill. kr. meira.

Í hesum sambandi vil eg minna okkara fólkavaldi og kanska ikki minst teir, ið sita í nevndunum í lángrunnun, Búskaparráðnum og øðrum stovnum á orðini hjá heimspekinginum Kon-fu-tse: «tað er betri at tendra eitt ljós, sjálvt tað allar minsta, enn at banna yvir myrkurið».

Tað verður nevniliga so at siga bert bannað yvir myrkurið, sum so tekur burtur alt initiativ og framtakshuga hjá fólki.

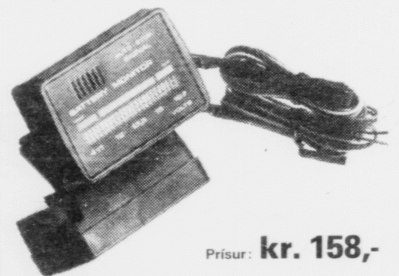
Tað sum eg meti vera týðningarmikið er, at vit veita 2–3 mill. kr. í studningi til at seta upp royndarlinjur við tí endamáli at fáa so stóra úrtøku og so góða vøru sum til ber við tí teknikki, sum í dag er tøkur. Eisini eigur peningur at verða nýttur til at betra um landingarviðurskiftini umborð á trølarum og goymsluviðurskiftini bæði umborð og á landi.

At enda sigur Tormóður Dahl, at Dyllan í Kollafirði er ein sonevnd handlingsætlan: at finna eina skilaga góða loysn til at utvikla svartkjaftaframleiðsluna á landi. Henda ætlan kann so broytast so við og við, um tað er torvur á tí.

— Vit mugu koma burtur frá bert at hugsa um lotuvinning. Haraftrat imóti mugu vit leggja langtíðarætlanir, tí hetta tæmir okkara samfelag best.

jan

VICOM®

Prisur: **kr. 158,-**

Tygum kunnu altíð siggja spenningin á akkumulatorinum. Skermurin visir við ljósdiodum spenningin imillum 11 og 16 volt.

Fer spenningurin niður um, ella upp um tað loyvda, boðar tólið frá hesum alt fyri eitt við einum reyðum blunkljósi og ljóðsignali.

Við einum VICOM í bilinum ella bátinum vita tygum altíð, um akkumulatorurin er í lagi. Og so hevur VICOM eitt árs garanti.

Verður latið við leiðningum og íbindingarvegleiðing.

Handilsvirkio

Hot'n
postboks 1117
3800 Tórshavn

Fleiri tryggingar ið verða teknaðar — ódýrari gjald

Síðani vit í 1940 fóru undir at tryggja móti eldsvanda, er tryggingargjaldið farið niður í helvt.

Tryggið hús, innbúgv, vøkur o. a. móti skaða av eldi, stormi, vatnleiðingsbroti og omanlopi. Eisini tryggja vit innbúgv og vøkur móti innbrotstjóvarí. Vit tekna eisini glastryggingar.

Eru tað serstøk viðurskifti viðvikjandi trygging av ogn tygara, ið tygum hava áhuga fyri, geva vit fegnir gjøllari frágreiðing.

Tryggingin hevur eisini umboðsmenn á hesum plássum, ið fegnir eru tygum til hjálpar:

Vági	Sverre Skaalum,	tlf. 73012
Tvøroyri	Hjørleif Enni,	tlf. 71061
Tórshavn	Kjartan Dalsgaard,	tlf. 15222
Eiði	Óli Ellingsgaard,	tlf. 23005
Runavik	Havstein Ellingsgaard,	tlf. 47055
Klaksvík	Páll Josephsen,	tlf. 55835

FØROYA BRUNATRYGGING

Telefonir: 11089, 11098, 11288

J. Paturssonargøta 18 — postbox 45
3800 Tórshavn

FALDHURÐIN

FLEXI

Faldhurðin sparir um plássið

Faldhurðin er orkusparandi

Faldhurðar kunnu fáast til eithvørt endamál

Faldhurðin verður framleidd í ymskum træ, eins og í ymskum litum i kunstleðri

Faldhurðin er biligari í standardstøddunum

205 x 73 cm, 205 x 83 cm og 205 x 93 cm.

Prisir og lýsingarblað fáast við at venda sær til

Svend Krosstein
Telf. 146 00 Tórshavn